

פרשת ויצא התשע"ט

adk1010@gmail.com

הרב ארי דוד קאהן

1. בראשית פרק כז, מב-מו

(מב) ויגד לרבקה את דברי עשו בנה הגדל ותשלח ותקרא ליעקב בנה הקטן ותאמר אליו הנה עשו אחיך מתנחם לך להרגך: (מג) ועתה בני שמע בקולי וקום ברחלך אלי לבן אחי תרנה: (מד) וישבת עמו ימים אחדים עד אשר תשוב חמת אחיך: (מה) עד-שוב אף-אחיך ממך ושכח את אשר-עשית לו ושלחתי ולקחתי משם למה אשכל גם-שניכם יום אחד: (מו) ותאמר רבקה אל-יצחק קצתי בסני מפני בנות חת אמלקם יעקב אשה מבנות-חת כאלה מבנות הארץ למה לי חיים: בראשית פרק כז, א-ז (א) ויקרא יצחק אל-יעקב ויברך אתו ויצוהו ויאמר לו לא-תקח אשה מבנות כנען: (ב) קום לך פדנה ארם ביתה בתואל אבי אמך וקח-לך משם אשה מבנות לבן אחי אמך: ... (ה) וישלח יצחק את-יעקב וילך פדנה ארם אל-לבן בן-בתואל הארמי אחי רבקה אם יעקב ועשו: (ו) ויבא עשו כפי-ברך יצחק את-יעקב ושלח אתו פדנה ארם לקחת-לו משם אשה בכרכו אתו ויצו עליו לאמר לא-תקח אשה מבנות כנען: (ז) וישמע יעקב אל-אביו ואל-אמו וילך פדנה ארם:

2. בראשית פרק כח, י-כב

(י) ויצא יעקב מבאר שבע וילך תרנה: (יא) ויפגע במקום וילן שם כפי-בא השמש ויקח מאבני המקום וישם מראשיתיו וישכב במקום ההוא: (יב) ויחלם והנה סלם מצב ארצה וראשו מגיע השמימה והנה מלאכי אלהים עלים וירדים בו: (יג) והנה ה' נצב עליו ויאמר אני ה' אלהי אברהם אביך ואלהי יצחק הארץ אשר אתה שכב עליה לך אתננה ולזרעה: (יד) והנה זרעה כעפר הארץ ופרצת נמה וקדמה וצפנה ונגבה ונברכו בך כל-משפחת האדמה וברזעה: (טו) והנה אנכי עמך ושמרתה בכל אשר-תלך והשבתיה אל-האדמה הזאת כי לא אעזבך עד אשר אם-עשיתי את אשר-דברתי לך: (טז) ויקץ יעקב משנתו ויאמר אכן יש ה' במקום הזה ואנכי לא ידעתי: (יז) ויירא ויאמר מה-נורא המקום הזה אין זה כי אם-בית אלהים וזה שער השמים: (יח) וישכם יעקב בבקר ויקח את-האבן אשר-שם מראשיתו וישם אתה מצבה ויצק שמן על-ראשה: (יט) ויקרא את-שם-המקום ההוא בית-אל ואולם לזו שם-העיר לראשונה: (כ) ויזר יעקב גדר לאמר אם-יהיה אלהים עמדי ושמרני בדרך הנה אשר אנכי הולך ונתן-לי לחם לאכל ובגד ללבוש: (כא) ושבתי בשלום אל-בית אבי והיה ה' לי לאלהים: (כב) והאבן הזאת אשר-שמתי מצבה יהיה בית אלהים וכל אשר תתן-לי עשר אעשרנו לך:

3. בראשית רבה (וילנא) פרשת ויצא פרשה סח סימן יד

והנה מלאכי אלהים, עלים שנים, וירדים שנים, אלו שרי ארבע מלכיות ששלטנותן גומרת בהן. עלים וירדים, יורדים ועולים אין פתיב פאן, אלא עלים וירדים, עולין הם ועליה תהא להם, אלא שכל אחד ירוד מחברו. פתיב (דניאל ב, לב): הוא צלמא ראשה די דהב [טב חדוהי ודרעוהי די כסף וגו']. בכל למעלה מכלם, פדכתיב (דניאל ב, לח): אנת הוא ראשה די דהבא, וכתיב (דניאל ב, לט): ובתרה תקום מלכו אחרי ארע מנא, וכתיב (דניאל ב, לט): ומלכו תליתא אחרי די גחשא, וכתיב בסיפא (דניאל ב, מב): ואצבעת רגליא מנהן פרזל ומנהן חסף מן קצת מלכותא תהנה תקיפה ומנה תהנה תבירה. והנה ה' נצב עליו, פתיב (דניאל ב, מד): וביומיהון די מלכיא אנון יקים אלה שמיא מלכו די לעלמין וגו'.

4. בראשית רבה (וילנא) פרשת ויצא פרשה סח סימן יב

והנה מלאכי אלהים, אלו כהנים גדולים. עלים וירדים בו, שהם עולים וירדים בכפוש.

5. בראשית פרק כט, א-לא

(א) וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני-קדם: (ב) ויבא והנה באר בשדה והנה שם שלשה עדרים-צאן רבצים עליה פי מן-הבאר שהוא ישקו העדרים והאבן גדלה על-פי הבאר: (ג) ונאספו-שמה כל-העדרים וגללו את-האבן מעל פי הבאר והשקו את-הצאן והשיבו את-האבן על-פי הבאר למקמה: (ד) ויאמר להם יעקב אחי מאין אתם ויאמרו מתרו אנחנו: (ה) ויאמר להם הידעתם את-לבן בן-נתור ויאמרו ידענו: (ו) ויאמר להם השלום לו ויאמרו שלום והנה רחל בתו באה עם-הצאן: (ז) ויאמר הן

עוד היום גדול לא־ענת האסוף המקנה השקו הצאן ולכו רעו: (ח) ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו פל־העדרים וגללו את־האבן מעל פי הבאר והשקינו הצאן: (ט) עודנו מדבר עמם ורחלו פָּאָה עִם־הצאן אֲשֶׁר לְאִבִּיהָ כִּי רָעָה הוּא: (י) ויהי פֶּאֶשֶׁר רָאָה יַעֲקֹב אֶת־רְחֵל בַּת־לְבָן אֲחִי אִמּוֹ וְאֶת־צֹאן לְבָן אֲחִי אִמּוֹ וַיִּגַּשׁ יַעֲקֹב וַיִּגַּל אֶת־הָאֶבֶן מֵעַל פִּי הַבָּאֵר וַיִּשְׂק אֶת־צֹאן לְבָן אֲחִי אִמּוֹ: (יא) וַיִּשַׁק יַעֲקֹב לְרַחֵל וַיִּשָּׂא אֶת־קִלּוֹ בַּיּוֹם: (יב) וַיִּגַּד יַעֲקֹב לְרַחֵל כִּי אֲחִי אֲבִיהָ הוּא וְכִי בִוְרָבְקָה הוּא וַתֵּרֶץ וַתִּגַּד לְאִבִּיהָ: (יג) וַיְהִי כַשְׁמֶע לְבָן אֶת־שְׁמֵעו וַיַּעֲקֹב בְּוֶאֱחָתוֹ וַיֵּרֶץ לִקְרֹאתוֹ וַיִּחַבְקֵהוּ וַיִּנְשָׁקֵהוּ וַיִּבְיָאֵהוּ אֶל־בֵּיתוֹ וַיִּסְפֹּר לְלִבָּן אֶת פְּלִי־הַדְּבָרִים הָאֵלֶּה: (יד) וַיֹּאמֶר לוֹ לְבָן אָךְ עֲצָמִי וּבְשָׂרִי אֵתָה וַיֵּשֶׁב עִמּוֹ חֹדֶשׁ יָמִים: (טו) וַיֹּאמֶר לְבָן לַיַּעֲקֹב הֲכִי־אֲחִי אֵתָה וַעֲבַדְתָּנִי חָנָם הַגִּידָה לִּי מִה־מְשַׁכְּרָתָה: (טז) וּלְלִבָּן שְׁתֵּי בָנוֹת שֵׁם הַגְּדֹלָה לְאֵה וְשֵׁם הַקְּטָנָה רַחֵל: (יז) וַעֲיָנִי לְאֵה רַכּוֹת וְרַחֵל הֵימָּה יַפְתָּהָר וַיִּפְתּ מְרָאָה: (יח) וַיֵּאָהֱב יַעֲקֹב אֶת־רַחֵל וַיֹּאמֶר אֶעֱבְדָךְ שָׁבַע שָׁנִים בְּרַחֵל בְּתָתִי הַקְּטָנָה: (יט) וַיֹּאמֶר לְבָן טוֹב תַּתִּי אֵתָה לָךְ מִתַּתִּי אֵתָה לְאִישׁ אַחֵר שָׁבָה עִמָּדִי: (כ) וַיַּעֲבֹד יַעֲקֹב בְּרַחֵל שָׁבַע שָׁנִים וַיְהִי בְעֵינָיו כְּיָמִים אַחָדִים כַּאֲהַבְתּוֹ אֵתָה: (כא) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב אֶל־לְבָן הֲבָה אֶת־אֲשֻׁמִּי כִּי מְלֹאֵו יָמִי וְאֲבֹאָה אֵלֶיךָ: (כב) וַיֹּאסֹף לְבָן אֶת־פְּלִי־אֲנָשֵׁי הַמָּקוֹם וַיַּעַשׂ מִשְׁתָּה: (כג) וַיְהִי בְעָרֵב וַיִּקַּח אֶת־לְאָה בָתּוֹ וַיָּבֵא אֵתָה אֵלָיו וַיָּבֵא אֵלֶיךָ: (כד) וַיִּתֵּן לְבָן לָהּ אֶת זִלְפָּה שִׁפְחָתוֹ לְלְאָה בָתּוֹ שִׁפְחָה: (כה) וַיְהִי בַּבֶּקֶר וַהֲגַה־הוּא לְאֵה וַיֹּאמֶר אֶל־לְבָן מִה־זֹּאת עָשִׂיתָ לִּי הֲלֹא בְרַחֵל עֲבַדְתִּי עֹמֶד וְלָמָּה רַמִּיתָנִי: (כו) וַיֹּאמֶר לְבָן לֹא־יַעֲשֶׂה כֵן בַּמָּקוֹמָנוּ לְתַת הַצְּעִירָה לְפָנַי הַבְּכִירָה: (כז) מְלֹא שָׁבַע זָאת וַנְתַּנָּה לָךְ גַּם־אֶת־זֹאת בְּעַבְדָּה אֲשֶׁר תַּעֲבֹד עִמָּדִי עוֹד שָׁבַע־שָׁנִים אַחֲרוֹת: (כח) וַיַּעַשׂ יַעֲקֹב כֵּן וַיִּמְלֵא שָׁבַע זָאת וַיִּסְוֶה־לוֹ אֶת־רַחֵל בָּתּוֹ לוֹ לְאִשָּׁה: (כט) וַיִּתֵּן לְבָן לְרַחֵל בָּתּוֹ אֶת־בִּלְהָה שִׁפְחָתוֹ לָהּ לְשִׁפְחָה: (ל) וַיָּבֵא גַם אֶל־רַחֵל וַיֵּאָהֱב גַּם־אֶת־רַחֵל מִלְּאָה וַיַּעֲבֹד עִמּוֹ עוֹד שָׁבַע־שָׁנִים אַחֲרוֹת: (לא) וַיֵּרָא ה' כִּי־שָׁנוּאָה לְאֵה וַיִּפְתַּח אֶת־רַחֲמָה וְרַחֵל עָקְרָה:

6. אבן עזרא בראשית פרק כה פסוק לד

ויבז עשו גם זאת הבכורה, בעבור שראה שאין לאביו עשר. ורבים יתמהו כי עזב לו אברהם ממון רב, וכאילו לא ראו בימיהם עשיר גדול בנעוריו ובא לידי עוני בזקוניו. והעד שהיה יצחק אביו אוהב את עשו בעבור צורכו. ואילו היה הלחם רב בבית אביו, והוא נכבד בעיניו לא מכר בכורתו בעבור נזיד. ואם היה אביו אוכל בכל יום מטעמים, מה טעם אמר הביאה לי ציד. ולמה לא היה ליעקב בגדים חמודות? ולמה לא נתנה לו אמו כסף וזהב בדרך, שהוא אומר ונתן לי לחם לאכול ובגד ללבוש, ולמה לא שלחה אליו הון והיא אוהבת אותו, כי הוצרך לשמור הצאן. והפסוק שאמר ויגדל האיש (ברא' כו, יג) קודם זקנתו. ועורי לב יחשבו כי העושר מעלה גדולה לצדיקים, והנה אליהו יוכיח. ועוד ישאלו, למה חסר השם ממון ליצחק. אולי יודיעונו, למה חסר מאור עיניו. ואל ידחוונו בקנה של דרש כי יש לו סוד, ואין לנו לחפש, כי עמקו מחשבות השם, ואין כח בדעת האדם להבינם. וכן אחרים אמרו, הנה צאן יש לו, כי רבקה אמרה לו לך נא אל הצאן (ברא' כו, ט), ויתכן שנשאר לו מקנה מעט, גם נכון הוא להיות פ' לך נא אל הצאן, אל מקום הצאן שהן נמכרות:

7. בראשית פרק כד

(יג) הנה אנכי נצב על־עין המים ובנות אנשי העיר יצאת לשאב מים: (יד) והנה הנער אשר אמר אליה הטיגא כדה ואשתה ואמרה שתה וגם־גמליך אשקה אתה הכחת לעבדך ליצחק ובה אדע כִּי־עשית חסד עִם־אֲדֹנָי: (טו) וַיְהִי־הוּא טָרֶם פְּלָה לְדַבָּר וַהֲגַה רַבְקָה יֵצֵאת אֲשֶׁר יִלְדָה לְבַתוֹאֵל בְּוֶמְלַכָּה אֲשֶׁת נַחֲוֹר אֲחִי אַבְרָהָם וְכַדָּה עַל־שִׁכְמָה: (טז) וַהֲנַעֲר טַבַּת מְרָאָה מֵאֵד בְּתוֹלָה וְאִישׁ לֹא יִדְעָה וַתֵּרֶד הַעֵינָה וַתִּמְלֵא כַדָּה וַתַּעַל: (יז) וַיֵּרֶץ הָעֶבֶד לִקְרֹאתָה וַיֹּאמֶר הַגְּמִיאֵנִי גַּא מֵעֵט־מִים מִפְּדָךְ: (יח) וַתֹּאמֶר שְׁתֵּה אֲדֹנָי וַתִּמְחֵר וַתֵּרֶד כַּדָּה וַתַּעַר כַּדָּה אֶל־הַשִּׁקָּת וַתֵּרֶץ עוֹד אֶל־הַבָּאֵר וַשָּׂאֵב וַתִּשָּׂאֵב לְכָל־גְּמָלָיו: ... (כ) וַתִּמְחֵר וַתֵּרֶד כַּדָּה אֶל־הַשִּׁקָּת וַתֵּרֶץ עוֹד אֶל־הַבָּאֵר וַשָּׂאֵב וַתִּשָּׂאֵב לְכָל־גְּמָלָיו: ... (כח) וַתֵּרֶץ הַנַּעֲר וַתִּגַּד לְבֵית אִמָּה כַּדְּבָרִים הָאֵלֶּה: (כט) וַיִּלְרַבְּקָה אֶח וַשָּׂמּוּ לְבָן וַיֵּרֶץ לְבָן אֶל־הָאִישׁ הַחוּצָה אֶל־הָעֵין: (ל) וַיְהִי כִּרְאֵת אֶת־הַנְּזִם וְאֶת־הַצְּמִדִּים עַל־יְדָי אַחְתּוֹ וַיִּכְשְׁמְעוּ אֶת־דְּבָרֵי רַבְקָה אַחְתּוֹ לְאִמֶּר כֹּה־דַבָּר אֵלַי הָאִישׁ וַיָּבֵא אֶל־הָאִישׁ וַהֲגַה עֹמֵד עַל־הַגְּמָלִים עַל־הָעֵין: (לא) וַיֹּאמֶר בּוֹא בְּרוּךְ ה'

לְמָה תַעֲמֹד בַּחוּץ וְאֵנְכִי פְּנִייתִי הַפִּיִת וּמְקוֹם לְגַמְלִים: (לב) וַיָּבֹא הָאִישׁ הַפִּיִתָה וַיִּפְתַּח הַגְּמָלִים וַיִּתֵּן תָּבוֹן וּמִסְפּוֹא לְגַמְלִים וּמִיָּם לְרַחֵץ רַגְלָיו וּרְגְלֵי הָאֲנָשִׁים אֲשֶׁר אִתּוֹ: (לג) <ויישם> וַיּוֹשֶׁם לְפָנָיו לְאָכָל וַיֹּאמֶר לֹא אֶכֶל עַד אֶם-דִּבְרַתִּי דְבָרִי וַיֹּאמֶר דְּבָר: (לד) וַיֹּאמֶר עֶבֶד אַבְרָהָם אֲנִכִּי: (לה) וְהָ' בְרַךְ אֶת-אֲדֹנָי מְאֹד וַיִּגְדַּל וַיִּתְּנוּ-לוֹ צֹאן וּבָקָר וְכֶסֶף וְזָהָב וַעֲבָדָם וּשְׁפָחֹת וּגְמָלִים וְחֲמָרִים: (לו) וַתֵּלֶד שָׂרָה אִשְׁת׃ אֲדֹנָי בֶן לְאֲדֹנָי אַחֲרֵי זְקֻנָתָהּ וַיִּתְּנוּ-לוֹ אֶת-כָּל-אֲשֶׁר-לוֹ:

8. נחל קדומים בראשית פרשת ויצא

(י) ויאמר לבן לא יעשה כן במקומינו לתת הצעירה לפני הבכירה. רמז לו ענין הבכורה והברכות שנטלם מעשו שהוא הגדול ונטלם ממנו לז"א לא יעשה כן במקומינו כלומר לא יעשה כמעשיך שאתה הצעיר ודחית הבכור לא יעשה כן במקומינו דייקא כי במקומך עשית כן אבל במקומינו לא יעשה לתת הצעירה לפני הבכירה. (צידה לדרך). ואפשר לומר דזה כיון יעקב ע"ה באומרו מה זאת עשית לי הלא ברחל עבדתי עמך ולמה רימיתני ויש לדקדק מ"ש מה זאת עשית לי נראה יתר ואפשר שכונתו מה זאת למה עשית לי שאני קטן וזו לעשו שהוא הגדול. וכי תימא שאני לקחתי הבכורה והברכה ואני גדול הלא ברחל עבדתי עמך זה היית יכול בסתם אבל אני פירשתי הלא ברחל למה רימיתני שגנבת דעתי שאתה מרוצה.

9. בכור שור בראשית פרק כט פסוק לא

כי שנואה לאה: גבי אהבתה של רחל, שאינו אוהב אותה כמו רחל, אבל "שנואה" לאו דווקא דאם כן קשי קראי אהדדי.

10. שד"ל בראשית כט:לב

שנואה – אי אפשר לומר שנואה ממש, כי קודם לכן אמר ויאהב גם את רחל מלאה, אבל לשון שנואה נאמר לפעמים על מיעוט אהבה; וכאן האהבה והשנואה היא שהיה מצוי הרבה אצל רחל, ואצל לאה לא היה הולך רק לפרקים.

11. [רבינו] בחיי בראשית פרק כט פסוק לא

(לא) כי שנואה לאה. ח"ו שישנא יעקב את לאה, אבל יאמר עליה "שנואה" בערך רחל שהיתה אהובה ביותר. או אמר "שנואה" מרחל, והשנואה בעבור הקנאה.

12. בראשית פרק ל, יד-טז

(יד) וַיֵּלֶךְ רְאוּבֵן בְּיָמֵי קְצֵיר-חֲטָיִם וַיִּמְצָא דוֹדָאִים בַּשָּׂדֶה וַיָּבֹא אֲתָם אֶל-לֵאָה אִמּוֹ וַתֹּאמֶר רַחֵל אֵל-לֵאָה תְּנִי-נָא לִי מְדוּדָאֵי בְּנֶה: (טו) וַתֹּאמֶר לָהּ הֲמַעַט קָחְתָּךְ אֶת-אִישִׁי וְלָקַחְתָּ גַם אֶת-דוֹדָאֵי בְּנֵי וַתֹּאמֶר רַחֵל לָכֵן יִשְׁכַּב עִמָּךְ הַלַּיְלָה תַּחַת דוֹדָאֵי בְּנֶה: (טז) וַיָּבֹא יַעֲקֹב מִן-הַשָּׂדֶה בְּעֶרְבַּ וַתִּצָּא לֵאָה לִקְרֹאתוֹ וַתֹּאמֶר אֵלַי תָּבוֹא כִּי שָׁכַר שְׂכָרְתִּיךְ בְּדוֹדָאֵי בְּנֵי וַיִּשְׁכַּב עִמָּה בַּלַּיְלָה הַהוּא:

13. בראשית רבה (וילנא) פרשת ויצא פרשה עב:ג

וַתֹּאמֶר רַחֵל אֵל לֵאָה תְּנִי נָא לִי מְדוּדָאֵי בְּנֶה. הַמַּעַט קָחְתָּךְ אֶת אִישִׁי (בראשית ל, יד טו), ... תֹּאמֶר רַבִּי שְׁמַעוֹן לְפִי שְׂוֹלְזָלָה בְּצַדִּיק לְפִיכָךְ אֵינָה נִכְנָסַת עִמּוֹ בְּקִבּוּרָה, הוּא דְהִיא אִמְרָה לָהּ (בראשית ל, טו): לָכֵן יִשְׁכַּב עִמָּךְ הַלַּיְלָה, ... אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר ז"ל הַפְּסִידָה ז"ל הַפְּסִידָה ז"ל הַפְּסִידָה, ז"ל נִשְׁתַּפְּרָה ז"ל נִשְׁתַּפְּרָה, לֵאָה הַפְּסִידָה דוֹדָאִים וְנִשְׁתַּפְּרָה ב' שְׂבָטִים וּבְכֹרָה, וְרַחֵל נִשְׁתַּפְּרָה דוֹדָאִים וְהַפְּסִידָה שְׂבָטִים וּבְכֹרָה. רַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן אָמַר ז"ל הַפְּסִידָה דוֹדָאִים וְנִשְׁתַּפְּרָה שְׂבָטִים וּקְבֻרָה עִמּוֹ, רַחֵל נִשְׁתַּפְּרָה דוֹדָאִים וְהַפְּסִידָה שְׂבָטִים וּקְבֻרָה עִמּוֹ.

14. שיר השירים רבה (וילנא) פרשה ז:יד

רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי שְׁמוּאֵל בַּר נַחְמָן, רַבִּי אֶלְעָזָר אָמַר ז"ל הַפְּסִידָה ז"ל הַפְּסִידָה ז"ל הַפְּסִידָה, ז"ל נִשְׁתַּפְּרָה ז"ל נִשְׁתַּפְּרָה, לֵאָה הַפְּסִידָה דוֹדָאִים וְנִשְׁתַּפְּרָה שְׂבָטִים וּקְבֻרָה, רַחֵל נִשְׁתַּפְּרָה דוֹדָאִים וְהַפְּסִידָה שְׂבָטִים וּקְבֻרָה. רַבִּי שְׁמוּאֵל אָמַר ז"ל הַפְּסִידָה ז"ל הַפְּסִידָה, ז"ל נִשְׁתַּפְּרָה ז"ל נִשְׁתַּפְּרָה. לֵאָה הַפְּסִידָה דוֹדָאִים וְנִשְׁתַּפְּרָה שְׂבָטִים וְהַפְּסִידָה הַבְּכֹרָה, רַחֵל נִשְׁתַּפְּרָה דוֹדָאִים וְנִשְׁתַּפְּרָה בְּכֹרָה וְהַפְּסִידָה שְׂבָטִים.

15. אור החיים בראשית פרק ל פסוק טו

לכן ישכב וגו'..או ירצה לשון שבועה משום שהם דברים שאין נקנים אלא בשבועה כי לא הקנית לה דבר שיש בו ממש, ועיין מה שכתבתי בפסוק (כ"ה ל"ג) השבעה לי במכר בכורת עשו:

16. בראשית פרק כה, כט-לד

(כט) וַיִּזְדַּע יַעֲקֹב בְּגִיד וַיָּבֵא עֵשָׂו מִן־הַשְּׂדֵה וְהוּא עֵיפָה: (ל) וַיֹּאמֶר עֵשָׂו אֶל־יַעֲקֹב הַלְעִיטָנִי נָא מִן־הָאֵדָם הָאֵדָם הַזֶּה כִּי עֵיפָה אֲנִי עַל־כֵּן קָרָא־שְׁמוֹ אֵדָוִם: (לא) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב מְכַרְהָ כִּי־וּם אֶת־בְּכֹרְתָהּ לִי: (לב) וַיֹּאמֶר עֵשָׂו הִנֵּה אֲנִי הוֹלֵךְ לָמוֹת וְלָמָּה־זֶּה לִי בְכֹרֶה: (לג) וַיֹּאמֶר יַעֲקֹב הַשְּׂבַע לִי כִּי־וּם וַיִּשְׂבַּע לוֹ וַיִּמְכַר אֶת־בְּכֹרְתוֹ לְיַעֲקֹב: (לד) וַיַּעֲלֵב בְּעֵשָׂו לְחֵם וַיִּזְדַּע עַד־שָׁמַיִם וַיֹּאכַל וַיִּשְׂתֶּה וַיִּקַּם וַיִּלְךָ וַיִּבְזֶה עֵשָׂו אֶת־הַבְּכֹרֶה: ס

17. רש"י בראשית פרשת תולדות פרק כה פסוק לד

ויבז עשו - העיד הכתוב על רשעו שפנה עבודתו של מקום:

18. חזקוני בראשית פרק כה פסוק לד

ויבז עשו את הבכרה עד שלא נבחר אהרן לכהונה היתה העבודה בכורות אמר אותו רשע מה אני מלכלך ידי בקרבנות הה"ד כי דם שנאת ודם ירדפך, דם מילה ודם קרבנות.

19. בראשית פרק ד, א-יב

(א) וְהָאֵדָם יָדַע אֶת־חֲנֹה אִשְׁתּוֹ וַתַּהַר וַתֵּלֶד אֶת־לֶמְנוּ וַתֹּאמֶר קָנִיתִי אִישׁ אֶת־הָ: (ב) וַתִּסַּף לְלֶדֶת אֶת־אֶחָיו אֶת־הַקָּבֵל וַיְהִי־הַקָּבֵל רֵעָה צָאוֹן וְלֶמְנוּ הָיָה עֹבֵד אֲדָמָה: (ג) וַיְהִי מִקֵּץ יָמַיִם וַיָּבֵא לָנוּ מִפְרֵי הָאֲדָמָה מִנְחָה לָהּ: (ד) וְהַקָּבֵל הִבִּיא גַם־הוּא מִבְּכֹרוֹת צָאוֹן וּמִסְלִבְתָּן וַיִּשַׁע ה' אֶל־הַקָּבֵל וְאֶל־מִנְחָתוֹ: (ה) וְאֶל־קִינוּ וְאֶל־מִנְחָתוֹ לֹא שָׁעָה וַיִּסַּח לְקִינוּ מֵאֵד וַיִּפְלוּ פָּנָיו: (ו) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־קִינוּ לָמָּה חָרָה לָךְ וְלָמָּה נָפְלוּ פָּנָיֶךָ: (ז) הֲלוֹא אִם־תִּיטֵב שְׂאֵת וְאִם לֹא תִיטֵב לַפֶּתַח חֲטָאת רִבְּץ וְאֵלֶיךָ תִּשְׁוֹקְתוּ וְאַתָּה תִּמְשָׁל־בוֹ: (ח) וַיֹּאמֶר קִינוּ אֶל־הַקָּבֵל אֶחָיו וַיְהִי בְהִיּוֹתָם בַּשָּׂדֶה וַיִּקַּם קִינוּ אֶל־הַקָּבֵל אֶחָיו וַיַּהַרְגֵהוּ: (ט) וַיֹּאמֶר ה' אֶל־קִינוּ אֵי הַקָּבֵל אֶחָיֶךָ וַיֹּאמֶר לֹא יִדְעַתִּי הַשְּׂמֵר אֶחָי אֲנִי: (י) וַיֹּאמֶר מֶה עָשִׂיתָ קוֹל דְּמֵי אֶחָיֶךָ צִעֲקִים אֵלַי מִן־הָאֲדָמָה: (יא) וְעַתָּה אָרוּר אַתָּה מִן־הָאֲדָמָה אֲשֶׁר פָּצְתָה אֶת־פִּיהָ לַקְּחַת אֶת־דְּמֵי אֶחָיֶךָ מִיָּדֶךָ: (יב) כִּי תַעֲבֹד אֶת־הָאֲדָמָה לֹא־תִסַּף תַּת־כַּחֲסָה לָךְ גַּע וַיִּזַּד תַּהֲרִיחַ בְּאָרְץ:

20. בראשית רבה (וילנא) פרשת ויצא פרשה פ סימן טז'

ועיני לאה רפות (בראשית כט, יז), אמוראי דרבי יוחנן תרגם קודמוי ועיני לאה הוו רפיכין, אמר ליה עינוהי דאמך הוו רפיכין, ומהו רפות, רפות מבכיה, שיהיו אומרים כף היו התנאים, הגדולה לגדול והקטנה לקטן, והיתה בוכה ואומרת יהי רצון שלא אפל בגורלו של רשע. אמר רב הונא קשה היא התפלה שבטלה את הגזרה, ולא עוד אלא שקדמה לאחזתה, ורחל היתה יפת תאר, עקר סימניה של רחל לא היתה אלא נאה, ורחל היתה וגו'.

21. מלאכי פרק א, א-יז

(א) מֵשָׂא דְבַר־ה' אֶל־יִשְׂרָאֵל בֵּינָה מְלֹאכִי: (ב) אֶהְבֵּתִי אֶתְכֶם אָמַר ה' וְאַמְרַתֶּם בְּמֶה אֶהְבַּתְנוּ הַלֹּא־אָח עֵשָׂו לְיַעֲקֹב נְאֻם־ה' וְאַהֲבָ אֶת־יַעֲקֹב: (ג) וְאַת־עֵשָׂו שֹׁנְאֵתִי וְאֲשִׁים אֶת־הַרְרֵי שְׂמֵמָה וְאַת־נִחַלְתוֹ לַמַּנּוֹת מִדְּבָר: ... (ו) כִּי־יִכַּד אַב וְעֹבֵד אֲדֹגְיוֹ וְאִם־אָב אֲנִי אֶהְיֶה כְּבוֹדִי וְאִם־אֲדוֹגְיִים אֲנִי אֵינִי מוֹרְאֵי אָמַר ה' צְבָאוֹת לְכֶם הַכְּהֻנִּים בּוֹגֵי שְׁמִי וְאַמְרַתֶּם בְּמֶה בְּזִינוּ אֶת־שְׁמִי: (ז) מַגִּישִׁים עֲלִי־מִזְבְּחֵי לְחֵם מְגָאֵל וְאַמְרַתֶּם בְּמֶה גִּאֲלִינוּךְ בְּאֲמַרְכֶּם שְׁלַחַן ה' נִבְזָה הוּא: (ח) וְכִי־תִגְשׁוּן עוֹר לְזַבְחַת אֵין רָע וְכִי תִגְיִשׁוּ פֶסֶח וְחֻלָּה אֵין רָע הַקְרִיבֶהוּ נָא לַפְּחֹתֶיךָ הַיִּרְצֶה אוֹ הַיִּשָּׂא פְּנֵיךָ אָמַר ה' צְבָאוֹת: מלאכי פרק ב, (א) וְעַתָּה אֵלֵיכֶם הַמַּצְנֶה הַזֶּאת הַכְּהֻנִּים: (ב) אִם־לֹא תִשְׁמְעוּ וְאִם־לֹא תִשְׁמְעוּ עַל־לֵב לְתַת כְּבוֹד לְשְׁמִי אָמַר ה' צְבָאוֹת וְשְׁלַחַתִּי בְכֶם אֶת־הַמְּאָרֶה וְאֲרוֹתִי אֶת־בְּרִכּוֹתֵיכֶם וְגַם אֲרוֹתֶיהָ כִּי אֵינְכֶם שְׁמִים עַל־לֵב: (ג) הַנְּנִי גַעַר לְכֶם אֶת־הַזָּרַע וְזִרְתִּי פָרֶשׁ עַל־פְּנֵיכֶם פָּרֶשׁ חַגְיְכֶם וְנִשָּׂא אֶתְכֶם אֵלָיו: ... (ו) תוֹרַת אֶמְתֵּי הִיְתָה בְּפִיהוּ וְעוֹלָה לֹא־נִמְצָא בְּשִׁפְתָיו בְּשִׁלּוֹם וּבְמִישׁוֹר הַלֵּךְ אִתִּי וְרַבִּים הַשֵּׁיב מֵעוֹן: (ז) כִּי־שִׁפְתֵי כֹהֵן יִשְׁמְרוּ־דַעַת וְתוֹרָה יִבְקֶשׁוּ מִפִּיהוּ כִּי מִלֶּאֶךָ הִיא־צְבָאוֹת הוּא: